LETNA PRIPRAVA UČITELJA

OBLIKOVANJE TEKSTILIJ (OBT)

3. aMOUP

Vzgojno izobraževalni program: **TEHNIK OBLIKOVANJA**

Modul: **OBLIKOVANJE TEKSTILIJ**

Letnik: **3**

Šolsko leto: **2026/2027**

Predvideno število ur: **66**

(59 ur vsebine + 7 ur nerazporejenih, namenjenih preverjanju in utrjevanju znanja)

Število ur tedensko: 2

Poučuje: **Maja Osrajnik**

1. Splošni cilji predmeta

Pri predmetu Oblikovanje tekstilij (OBT) dijak:

- poglablja znanje računalniškega risanja in oblikovanja v programu Adobe Illustrator (Live Paint, ponavljajoči se vzorci);
- razvija domišljijo, kreativnost in likovno-teoretski čut pri oblikovanju neskončnih (ponavljajočih se) vzorcev za tekstil;
- spozna povezavo med tekstilnim vzorcem in kolekcijo oblačil, od tehnične skice do celostne podobe;
- poglobi znanje sitotiska (priprava vzorca, matrice, sita) in ga poveže z znanjem iz 2. letnika;
- spozna tehnike barvanja tekstilij (shibori, batik);
- razvija natančnost, samostojnost in odgovoren odnos do dela z opremo.

Učne metode

- frontalno in individualno učno delo, delo v dvojicah
- metoda razlage in metoda pogovora
- metoda prikazovanja in demonstracije
- operacijsko praktične metode

Učni pripomočki

- računalnik in program Adobe Illustrator
- projektor, slikovni material, računalniške predstavitve, video gradiva
- revije, knjige, prospekti
- oprema za sitotisk (sita, emulzije, barve, raklji, korito za čiščenje)
- oprema za barvanje tekstilij (barvarna, pripomočki za tehniko shibori)

Individualizacija in diferenciacija

Diferencirane oblike (skupinsko, individualno, v dvojicah); diferencirana/individualizirana obravnava učne snovi glede na recepcijske zmožnosti dijakov in druge posebnosti tako v fazi organizacije in izvedbe pouka kot tudi pri preverjanju in ocenjevanju znanja.

Individualne prilagoditve

Individualne prilagoditve po IP-ju ali OIN-ju za posameznega dijaka (redukcija vaj, pomoč pri izvedbah …).

Medpredmetne povezave

Povezovanje z Modnim oblikovanjem (sklop Sitotisk), konstrukcijo in modeliranjem

2. Predvideni sklopi

Minimalni standard (znanja) je najnižja še sprejemljiva raven znanja ali dosežka, ki jo mora dijak doseči za pozitivno oceno in napredovanje. V zadnjem stolpcu je za vsak sklop opredeljeno, kaj mora dijak obvladati vsaj na tej ravni.

Sklop	Tema/vsebinski sklop	Metode in pripomočki	Št. ur	Informativni cilji	Formativni cilji	Minimalni standardi
1. UVOD	• Uvod v predmet, predstavitev učnih vsebin in načina učnega procesa • Predstavitev potrebščin, opreme, spoznavanje z delovnimi prostori • Predstavitev načina ocenjevanja, minimalnih standardov, kriterijev • Spoznavanje s stroko, tekstilstvo in modno oblikovanje	**Didaktične strategije:** **Učne oblike:** • frontalno učno delo, • skupinsko učno delo, • individualno učno delo. **Učne metode:** • metoda razlage, • metoda pogovora, • metoda prikazovanja, • operacijsko praktične metode. **Učni pripomočki:** • slikovni material, • računalniške predstavitve, • tabelna slika, • revije, knjige, prospekti,	1	**Dijak:** • pozna usmerjevalne cilje predmeta; • pozna načine ocenjevanja, kriterij in minimalne standarde; • pozna pravila učnega procesa; • pozna potrebščine, orodja, delovne prostore in njihovo vzdrževanje; • pozna pojem tekstil in ga opredeli.	**Dijak:** • primerja delo izdelovalca oblačil z delom oblikovalca oblačil; • se drži pravil učnega procesa; • ustrezno uporablja potrebščine in orodja.	**Za pozitivno oceno dijak najmanj:** • pozna usmerjevalne cilje predmeta; • pozna načine ocenjevanja, kriterij in minimalne standarde; • pozna pravila učnega procesa; • pozna potrebščine, orodja, delovne prostore in vzdrževanje.

Sklop	Tema/vsebinski sklop	Metode in pripomočki	Št. ur	Informativni cilji	Formativni cilji	Minimalni standardi
		• video, internet, projektor.				
2. PONAVLJANJE	• Risanje osnovnih oblik (kvadrat, krog, poligon, zvezda) • Risanje linij in prostoročnih potez • Uporaba orodij Pen Tool, Pencil Tool, Line Tool • Pretvarjanje linijske risbe v Live Paint • Barvanje in prilagajanje risb s pomočjo Live Paint Bucket in Live Paint Selection • Eksperimentiranje z različnimi barvnimi kombinacijami	**<u>Didaktične strategije:</u>** **Učne oblike:** • frontalno učno delo, • individualno delo, • delo v dvojicah. **Učne metode:** • metoda razlage, • metoda prikazovanja, • operacijsko-praktične metode. **Učni pripomočki:** • računalnik in program Adobe Illustrator, • projektor, video vodiči, slikovni material, • učni listi za vaje, • revije, knjige, prospekti za navdih.	6	**Dijak:** • pozna orodja za risanje oblik in linij (Pen Tool, Pencil Tool, Line Tool); • pozna postopek pretvorbe linijske risbe v skupino Live Paint; • razume povezavo med linijo, obliko in barvo pri oblikovanju tekstilnih motivov.	**Dijak:** • obnovi in natančno riše z različnimi orodji; • pretvori linijsko risbo v Live Paint; • uporablja Live Paint Bucket za barvanje risbe; • razvije občutek za obliko, linijo, razmerja in kompozicijo.	**Za pozitivno oceno dijak najmanj:** • obvladuje osnovna orodja za risanje oblik in linij v Adobe Illustratorju; • zna narisati linijsko risbo in jo pretvoriti v Live Paint; • zna uporabiti Live Paint Bucket za barvanje risbe; • razume povezavo med linijo, obliko in barvo pri oblikovanju tekstilnih motivov.
3. RISANJE NESKONČNIH VZORCEV	• Risanje vzorca v programu Adobe Illustrator	**<u>Didaktične strategije:</u>** **Učne oblike:** • frontalno učno delo,	10	**Dijak:** • pozna značilnosti tekstur in struktur;	**Dijak:** • uporablja likovno-teoretske prvine pri oblikovalskih nalogah;	**Za pozitivno oceno dijak najmanj:** • obvladuje osnovna orodja in tehnike za

Sklop	Tema/vsebinski sklop	Metode in pripomočki	Št. ur	Informativni cilji	Formativni cilji	Minimalni standardi
	• Ponavljanje vzorca v neskončnost: naključno in ritemsko ponavljanje • Barvanje izrisanih vzorcev • Spreminjanje velikosti in barv vzorcev ***Ocenjevanje: vaj***	• individualno učno delo. **Učne metode:** • metoda razlage, • metoda prikazovanja, • operacijsko praktične metode. **Učni pripomočki:** • računalnik z Adobe Illustrator, • slikovni material, računalniške predstavitve, tabelna slika, • revije, knjige, prospekti, • video, internet, projektor.		• pozna princip sestavljanja motiva iz elementov in način ponavljanja (naključno, ritemsko).	• riše in ponavlja vzorce ter prilagaja motive po likovno-teoretskih zakonitostih; • uporablja Adobe Illustrator za oblikovanje tekstilnih vzorcev; • eksperimentira s sistemom ponavljanja za ustvarjanje kompleksnih vzorcev.	risanje vzorcev v Adobe Illustratorju; • razume koncept ponavljanja vzorcev v neskončnost ter zna uporabiti naključno in ritemsko ponavljanje; • zna barvati izrisane vzorce in prilagajati barvne sheme; • sposoben je prilagoditi velikost in barve vzorcev; • zna eksperimentirati s ponavljajočimi se vzorci ter jih kreativno uporabiti.
4. RISANJE KOLEKCIJE OBLAČIL OB UPORABI NESKONČNIH VZORCEV	• Risanje tehničnih skic oblačil v Adobe Illustratorju • Uporaba neskončnih vzorcev na oblačilih in njihov vpliv na celostno podobo kolekcije	**<u>Didaktične strategije:</u>** **Učne oblike:** • frontalno učno delo, • individualno učno delo. **Učne metode:** • metoda razlage,	10	**Dijak:** • pozna postopek risanja tehničnih skic oblačil; • razume vpliv vzorca na celostno podobo kolekcije.	**Dijak:** • obvlada risanje tehničnih skic oblačil v Adobe Illustratorju; • vključi neskončne vzorce v skice kolekcije oblačil; • razvija povezovanje tehničnih skic z	**Za pozitivno oceno dijak najmanj:** • obvlada risanje tehničnih skic oblačil v Adobe Illustratorju; • zna uporabiti neskončne vzorce pri oblikovanju oblačil; • zna prilagoditi vzorec glede na obliko

Sklop	Tema/vsebinski sklop	Metode in pripomočki	Št. ur	Informativni cilji	Formativni cilji	Minimalni standardi
	• Prilagajanje vzorcev glede na obliko in velikost oblačil • Kreativno vključevanje vzorcev v kolekcijo oblačil in upoštevanje modnih trendov ***Ocenjevanje: izdelka***	• metoda prikazovanja, • operacijsko praktične metode. **Učni pripomočki:** • računalnik z Adobe Illustrator, • slikovni material, računalniške predstavitve, tabelna slika, • revije, knjige, prospekti, • video, internet, projektor.			vizualno predstavitvijo kolekcije; • razvija estetske in funkcionalne rešitve pri oblikovanju kolekcij oblačil.	oblačila (prilagoditev velikosti in barv); • razume, kako vpliva uporaba vzorcev na celotno kolekcijo, ter jih smiselno uporabi za vizualno in estetsko skladnost.
5. TISK	• Spoznavanje tehnik tiska • Spoznavanje sublimacije • Spoznavanje tiska z izrezom vinilne folije • Poznavanje priprave vzorca za sitotisk • Priprava matrice za sitotisk • Čiščenje in osvetljevanje sita	**<u>Didaktične strategije:</u>** **Učne oblike:** • frontalno učno delo, • individualno učno delo. **Učne metode:** • metoda razlage, • metoda prikazovanja, • operacijsko-praktične metode. **Učni pripomočki:**	14	**Dijak:** • Pozna tehnike tiska, jih razlikuje in pravilno opiše • pozna postopek priprave vzorca in matrice za sitotisk; • pozna postopek čiščenja, osvetljevanja in razvijanja sita.	**Dijak:** • Opiše tehnike tiska • pripravi vzorec za sitotisk; • obvlada pripravo matrice, čiščenje, osvetljevanje in razvijanje sita; • izvede tiskanje na tekstil s tehniko sitotiska; • ponavlja vzorce (naključno, ritemsko) in prilagaja tiskanje	**Za pozitivno oceno dijak najmanj:** • pozna tehnike tiska in jih opiše ter razlikuje • zna pripraviti vzorec in matrico za sitotisk; • aktivno sodeluje pri pripravi in razvijanju sita, vključno s čiščenjem in osvetljevanjem; • izvede tiskanje enega vzorca na tekstil in

Sklop	Tema/vsebinski sklop	Metode in pripomočki	Št. ur	Informativni cilji	Formativni cilji	Minimalni standardi
	• Razvijanje sita za tiskanje • Tiskanje na tekstil (en vzorec in ponavljanje vzorca naključno ali ritemsko) • Uporaba različnih tehnik tiskanja in barvanja na tekstilijah ***Ocenjevanje: izdelka***	• računalnik z dostopom do programske opreme za oblikovanje, • sita, emulzije, barve, raklji za tiskanje, • korito za čiščenje sita, • slikovni in video material o tehniki sitotiska, • projekcijska oprema, internet.			glede na vrsto tekstilije.	uporabi ponavljajoče se vzorce; • zna ponoviti vzorec na tekstil naključno ali ritemsko.
6. BARVANJE TEKSTILIJ	• Poznavanje tehnik barvanja tekstilij (vključno s tehniko shibori in batik) • Barvanje tekstilij s tehniko shibori • Prilagajanje vzorcev in barvnih kombinacij glede na tekstilijo in izdelek ***Ocenjevanje: vaj***	**<u>Didaktične strategije:</u>** **Učne oblike:** • frontalno učno delo, • individualno učno delo. **Učne metode:** • metoda razlage, • metoda prikazovanja, • operacijsko-praktične metode. **Učni pripomočki:** • barvarna: barve, lonci, kuhalnica,	18	**Dijak:** • pozna različne tehnike barvanja tekstilij (shibori, batik).	**Dijak:** • razvije sposobnost tiskanja in barvanja tekstilij s tehnikami, kot je npr. shibori; • prilagodi barvne in vzorčne kombinacije glede na vrsto tekstilije.	**Za pozitivno oceno dijak najmanj:** • zna uporabiti tehnike barvanja, kot sta shibori ali batik; • zna barvati tekstilije in tiskati vzorce na različne načine; • zna prilagoditi barve in vzorce glede na izdelek.

Sklop	Tema/vsebinski sklop	Metode in pripomočki	Št. ur	Informativni cilji	Formativni cilji	Minimalni standardi
		• pripomočki za izdelavo tehnike shibori, • korito za čiščenje, • video gradiva in slikovni materiali o tehnikah barvanja.				
SKUPAJ			**59**			

Opombe: 7 ur je nerazporejenih, ker so namenjene različnim oblikam preverjanja in utrjevanja znanja, učitelj pa jih glede na potrebe umesti znotraj načrtovanih ur v letni pripravi.

3. Merila za ocenjevanje in preverjanje znanja

Ocenjuje se:

- skladnost izdelka s podano nalogo (upoštevanje kriterijev in navodil)
- sposobnost uporabe in povezave predhodnih znanj
- obvladanje tehnične izvedbe
- natančnost pri izvedbi
- čut za estetiko
- samostojnost in prizadevnost
- inovativnost

Ocena	**Področja ocenjevanja (rešitev naloge, tehnična izvedba, izvirnost, odzivnost) – Dijak:**
5 – odlično	Inovativno reši problem, samostojno razčleni in razloži posredovane pojme na izdelkih, umetniških delih in delih s področja vizualnih komunikacij. Nalogo izvede v skladu z navodili, čisto in brez napak; odkrije nove možnosti za izvedbo; dosledno in kompleksno izvede nalogo ali izdelek. Izkaže izvirnost, domiselnost, originalnost; uskladi motiv ali detajl z oblikotvornim problemom, materiali in orodji. Izkaže pripravljenost za sprejemanje novih tehnik, dobro motivacijo, vedoželjnost, vztrajnost in doslednost.
4 – prav dobro	Dobro reši posredovano nalogo ali problem, ob minimalni učiteljevi pomoči razčleni in razloži posredovane pojme. Nalogo delno izvede v skladu z navodili, z znano tehniko. Izkaže manj izvirnosti, domiselnosti in originalnosti; ne uskladi v celoti detajla s celoto. Izkaže manjšo pripravljenost, motivacijo, vedoželjnost, vztrajnost in doslednost.
3 – dobro	Zadovoljivo reši problem ob zmerni učiteljevi pomoči. Postopke in naloge izvede le z učiteljevo pomočjo. Izkaže malo izvirnosti in domiselnosti, nedinamično reši nalogo. Izkaže šibko pripravljenost, motivacijo, vedoželjnost, vztrajnost in doslednost.
2 – zadostno	Delno reši problem ob veliki učiteljevi pomoči. Z veliko učiteljevo pomočjo izvede postopke in naloge, nedosledno izvede nalogo. Ne izkaže izvirnosti in domiselnosti, ne uskladi detajla s celoto, ne uporabi ustreznega orodja ali tehnike. Izkaže zelo malo pripravljenosti, motivacije, vedoželjnosti, vztrajnosti in doslednosti.
1 – nezadostno	Ne reši danega problema ali naloge, ne razčleni in ne razloži posredovanih pojmov. Ne more izvesti postopkov dane naloge, ne izvede dodeljene tehnike. Motiv upodobi na zastarel, šablonski način; ne razume uskladitve motiva s celoto, materiali in stroji. Ne izkaže pripravljenosti za sprejemanje novih pojmov, motivacije, vedoželjnosti, vztrajnosti in doslednosti.

ROKI ODDAJE: Pravočasna oddaja izdelka za ocenjevanje: če izdelka ali pisne naloge (seminarske, poročila ipd.) dijak ne odda pravočasno, ko je postavljen rok za oddajo, je izdelek ocenjen z eno oceno nižje.

Prisostvovanje pri izvedbi vaj: dijak mora vsaj 85 % ur prisostvovati in sodelovati pri izvedbi vaj.

Dijaki s sklenjenim IP in OIN: načini in oblike ocenjevanja se prilagodijo posameznemu dijaku v skladu z njegovim IP-jem.

Kriterij, točkovanje pri ocenjevanju

89–100 % ..... odlično (5)

76–88 % ..... prav dobro (4)

63–75 % ..... dobro (3)

50–62 % ..... zadostno (2)

0–49 % ..... nezadostno (1)

RAZDELITEV SNOVI PO SKLOPIH:

Načrtovane so 4 ocene letno:

ŠT. URE	SKLOP, VSEBINE
1	**1. UVOD**
2-7	**2. PONAVLJANJE**
8-17	**3. RISANJE NESKONČNIH VZORCEV** Ocenjevanje sklop 3: kolekcija neskončnih vzorcev z zagovorom, predvidoma 9.11.2026
18-27	**4. RISANJE KOLEKCIJE OBLAČIL OB UPORABI NESKONČNIH VZORCEV** Ocenjevanje sklop 4: kolekcija neskončnih vzorcev z zagovorom, predvidoma 14. december 2026
28-41	**5. TISK** Ocenjevanje sklop 5 in 6: izdelek, predvidoma do 14.4.2026
42-59	**6. BARVANJE TEKSTILIJ** Ocenjevanje sklop 5. in 6.: doseganje ciljev, do 10.5.2027

4. Literatura

Literatura za dijaka

zapiski, izročki, ki jih pripravi učitelj, učni listi

Literatura za učitelja

- N. Talan Fošnarič: Adobe Illustrator CC, Grafenauer, Ljubljana, 2019
- Krašovec P. M.: Estetika oblačenja, 1997
- izbrani članki domače in tuje strokovne literature
- izbrani strokovni članki s spleta
- zapiski predavatelja